

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 6. 7. & 8. lib. 2. Regum, in quibus describitur Michol illudens Davidi circa Arcam saltani. Davidis Humilitas. Victoriæ ejus de Philistæis obtentæ. Dominium super omne ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

rio suspecta: ita Christianus, qui mediante peccato vel inordinatō affectu ad res terrenas copiam facit Dæmoni, peccus suam occupandi, juxta Ezechieli effatum cap. 16. *quasi mulier adultera reputabitur, quæ super virum suum inducit alienos.* Aquila inter imunda animalia primō locō numeratur, licet avis sit aspectu solis firmissima, volatu velocissima, amica syderum. Causam hujus assignat Origenes Homil. 7. in Levit. 11. dum ait: *ex mortuis vivit* q. d. Aquila cum amor lucis jungat appetitum ad foetentes bestiarum carnes; hinc indigna est Deo offerri in sacrificium, suavem odorem daturum. Quæ olim Christus Judæis sese capere volentibus objecerat, cuilibet Christiano objicit inquam: Joan. 18. *Si me queritis, sinite hos abire.* Sinite abire inordinatum affectum erga Mamōn, si Christum queritis pauperem. Sinite abire appetitum ad Venere, si Christum queritis castum &c Te quoque Christiane Lector compellat verbis citati capituli v. 6. *Non ingredieris huc, videlicet in amicitiam meam, nisi abstuleris cacos, & claudos.* Quare à te auferri vult, omnia sculptilia v. 21. *relicta à Philistym,* ab inordinato videlicet rerum temporalium appetitu, & deliciarum carnalium amore, ut hīs spoliatus dicere valeas cum Petro: *Tu scis Domine, quia amo te.*

FASCICULUS XL.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 6. 7. & 8. lib. 2. Regum, in quibus describitur Michol illudens Davidi circa Arcam saltanti. Davidis Humilitas. Victoria ejus de Philistæis obtenta. Dominium super omne Israël.

N. 267. Considera 1.

QUOD licet Davidis circa Arcam saltantis actio videatur omnibus ejus triumphis laudabilior: adeo, ut S. Greg. M. in hac prorumpat verba: *Ego Davidem plus saltantem stupeo, quam pugnantem.* Nihilominus à Michol reprobi

probi Saulis filia derisam, & convitiis impeditam esse. Quam gloriosus fuit hodie Rex Israël, convitiabatur impudens, & temere judicans fœmina c. 6. v. 20. discooperiens se ante ancillas servorum suorum, & nudatus est, quasi nudetur unus de scurris. Verum sterilitate à Deo punita, dignam impudentiæ, & temerarii iudicii sui dedit pœnam. Homo quidam, ut legitur in vita S. Joan. Eleemos. c. 35. Sanctum Vitalium meretricum expugnatorem, earundem fautorem proclamare ausus, à Dæmone obsessus, & tandiu possessus est, donec hujus facti pœnitens deprecaretur veniam. Gotila Gothorum Rex S. Cassii Narniensis Episcopi rubicundam faciem intuitus, cum vino liberiùs deditum judicaret, teste S. Greg. M. 3. Dialog. c. 6. in pœnam tanti sceleris vidit Spartharium suum pariter à Dæmone invasum, & crudeliter exagitatum. Cur autem tam graves pœnas Deo dent temere judicantes, & sua iudicia plerumque in vulgus spargentes, ratione efficaci Didacus demonstrat, dicens: *Fieri non potest, quin in manus divine ira incidas, quandoquidem tam audax es, ut iudicium Dei fureris. Homo quippe videt in facie, Deus autem in corde.* Deus adeò unus est, ut collegam nullatenus compatiatur: quare Luciferum vix in hæc verba erumpentem: *similis ero altissimo*: momentò citius è cœlo dejecit, & æternis ignibus alligavit. Temerarii Iudices Luciferi non ab similes dixero, utpote qui iudicium Deo soli cõmpetens, sibi quoque arrogare præsumunt; digni, qui parem cum eo pœnam in Inferno ferant. Quare ò Christiane Lector! acquiesce monitis illis, quas leges capite 18. Ecclesiast. *Ante iudicium para Justitiam tibi*; iudicandò videlicet priùs acta & facta tua, antequam iudicium feras de actis factisque alienis. Si malum est propria peccata non cernere, duplex aut triplex peccatum erit, iudicare alios. Abbas pastor, ut referunt vitæ PP. interrogatus, quã ratione in sæculo tam præfenti, quàm futuro obtinenda sit quies? responso dedit: *Si in omni casu quis dixerit: quis ego sum? & non iudicet quemquam.* Hinc etiam Abbas Moyses accersitus, ut sententiam ferret, in fratrem lapsum, advenit, saccum deferens arenâ plenum, rogatusque, quid ageret? respondit: *Peccata mea defero, quæ cum portare vix valeam, multò minùs aliena portare potero.* Quin imò Christus Dominus iudicandi potestate præditus, eâ tamen adeò modestè & benignè olim functus est, ut mulierem illam de adulterio jam convictam noluerit condemnare.

Consi-

N. 268. *Considera 2.* Homines veræ humilitatis amantes! debere originis ortûsque sui vilitatem semper oculis habere præfixam. Taliter se gesserat humillimus David hæc verbis citatô cap. 7. affatus Deum: *quis ego sum Domine Deus, & quæ Domus mea, quia adduxisti me hucusque? quemadmodum ad sustinendum corpus humanum teste S. Laurent. Just. de humil. c. 3. necessarius est cibus, ad transferenda per maria mercus opportuna est navis nec non ad discernendum colores & corpora expediens est lux, sic ad obtinendam cordis humilitatem & cæteras virtutes quemlibet juvat cognitio sui.* Nullus unquam tantum Honoris fastigium in veteri testamento ascenderat, nullus magis stupenda ediderat Prodigia Prophetâ Moysc, & tamen ne altissimâ Dignitate & Potentiâ præditus, limites Deo charissimæ humilitatis excederet, habuit manum leprâ infectam, ut illam inspiciens admoneretur innatæ vilitatis suæ. Sicut Moschus in locis foetentibus positus recuperat perditum odorem, sic humilitas fragrans efficitur ex consideratione propriæ vilitatis, etiam instar carvunculi nunquam splendidior, quàm quô obscuriori jacet in loco. S. Paulus ad continuas revelationes admissus, vas Electionis divinæ & mundi totius Apostolus à Christo factus, ne aliquid supra cæteros sibi videretur sapere, oculum mentis suæ humo & luto prioris vitæ semper affixum habuit, testatus I. Corinth. 13. *non sum dignus vocari Apostolus, quoniam persecutus sum Ecclesiam Dei &c.* merito igitur omnium disciplinarum pulcherrima ac maxima teste Sancto Clemente lib. 3. *Pædag. est, se ipsum nosse.* Quid enim juvat scire altâ de Trinitate disputare, si quis nesciat se humiliare, ut placeat Trinitati? quid juvat scire influentias planetarum, & per superbiam respuere influentias gratiarum? quid prodest cognoscere, quot gradibus sol excedat horizontem, & non videre unum gradum, quem fecerimus in via perfectionis? quid prodest totam terræ amplitudinem metiri, & ignorare, quam longè propter peccata nostra distemus à Deo? quid demum prodest, totum Cælum cum terra ingenio complecti, & suam vilitatem non capere? R. P. Scottus in thesauris selector. exempl. existisse refert Nobilem Florentinum, qui mille collegit florenos, ut Europam perlustraret. Hoc consilium dum cognato suo, viro prudenti exponit, audit ab illo: *ô quam satius tibi foret, diligentiam in tui cognitionem impendere, quàm tales sumptus in cognitionem Urbium & Provinciarum.* Huic exemplo non dissimile est, quod narrat Drexel, Rh. lib. 1. c. 1. de quodam Romani Imperii erudi-

eruditissimo Jurisconsulto; illum nempe dicere solitum: Nos germani prudenter, sed perniciosè fatui sumus, qui filios nostros in Regionibus exteras amandamus ingenti sumptu, & sæpè cum jactura pudicitia, sæpè etiam vitæ, ut diversarum Nationum Idiomatica condiscant. Qui inde, ubi redierint, linguam patriam & vernaculam ignorant, cum Deo loqui, & se intelligere nesciunt. Sollicitâ indagine quæsierat olim sapientiam Ecclesiasticus c. 51. testatus de se: *cum adhuc junior essem, quæsiui sapientiam? sed ubi tandem invenit eam? an cum Philosophis in rerum naturalium cognitione? an cum Astrologis in speculatione Syderum? aut cum Cosmographis in lustratis Provinciis & urbibus? absit, ut responsum isthoc ab illo expectemus, qui proprio motu inquit: & in agnitione, interprete Jansenio, in cognitione mei inveni eam.* Tu quoque Christiane Lector haud dubiò eam reperiēs, si cum Davide meditabundus dixeris: *quis ego sum Domine? hac porrò sapientiâ instructus gloriose pugnabis cum eo contra Philistym, contra omnia videlicet corruptæ naturæ vitia, quæ nos miseros Adami filios impugnant. Humiliabis inordinatos appetitus, & auferes cum Davide frenum Tributi c. 8. sicque regnabis cum illo super omne Israël, obtenturus videlicet plenum in passiones tuas Dominium.*

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 9. 10. & 11. lib. 2. Regum, in quibus describitur Misericordia Davidis & liberalitas erga Miphiboseph, cui omnia Bona Patris reddidit, jubens illum esse suum commensalem. Violatio Legatorum Davidis, & inde sumpta Ultio.

Considera 1. **D**avidem non solum injurias omnes, sibi à Saule olim N. 269. illatas, gratiosè condonasse, sed etiam positivò amore in ejus posteros exarsisse, ut sic præluderet Mandato, à Messia quondam ferendo Matth. 5. *diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos.* Quæsiuit ergo cap. 9. v. 1. *putasne, est aliquis, qui remanserit de Domo Saul? ut faciam cum eo Misericordiam &c.* cumque adductus esset Miphiboseph, eidem v. 7. promisit: *restituam tibi omnes agros Saul patris tui, & comedes panem in mensa mea semper.* Davidem non minùs insigni commiserationis exemplò præcesserat Ægyptius Joseph, cui etiam non suffecerat, fratribus suis irrogatam sibi injuriam & offensam remisisse, sed teste

Aaa

S. Scri